

1944, október 12. Londýn. — Depeša hlavného veliteľa gen. S. Ingra náčelníkovi čs. vojenskej misie v SSSR gen. H. Píkovi s informáciami o britských a amerických zásielkach materiálu na Slovensko.

Tajné

K Vašej depeši číslo 822-823/2.¹

Američané a Britové poslali po jedné zásilce. Američané na žiadosť Goliana poslali letoun pro americké piloty — zajatce, osvobození při povstání. Připojili zásilku plamenometů a pistolí.

Bez našeho vědomí ponechali na Slovensku svého důstojníka.²

Britové na naši žádost měli dodat radiostanici pro Goliana dávno před povstáním. Provedeno až po povstání. Vyslali zároveň skupinu důstojníků, která se měla v Maďarsku starat o jejich zajatce. Vzali s sebou 20 000 obvezů

5000 dávek antitetanového séra.

Nejde o pravidelné dodávky, nic jiného neodesláno. Pro štáb na Slovensko dopraví Britové jednoho místo 5 čs. důstojníků při nejbližší příležitosti, více vhodných není.

Použijte podle potřeby k vysvětlení u ruského velení a k informaci velvyslance.

gen. Ingr.

VHA Praha. E 22-12-14/428. Záznam dešifrované došlejší depeše, čís. 689-693/10, poř. čís. 6 572/3. Strojopis, originál.

¹ Ingrovéj depeši předcházeli dvě zprávy vymeňené mezi ním a Píkom. Je to Ingrova depeša z 1. 10. 1944, v ktorej Ingr cituje podstatný obsah Golianovej zprávy z 30. septembra (viď dokument čís. 376) a uzatvára: „Z hlášení o dopravě padák. brigády a zbraní z SSSR vysvitá, že její rozsah i soustavnost je brzděna nepřiznivými povětr. poměry nad Karpatami.

Pomoc jediné touto cestou posílaná mohla by přijíti vzhledem k vážnosti situace pozdě. Oznamte na příslušných sovětských místech, že jsme zahájili jednání s Angličany a Američany, aby také oni zahájili dopravu zbraní na Slovensko. Předpokládáme sice, že ze sovětské strany nebude proti tomu námitek, nicméně se domníváme, že je na místě, abychom je o tomto svém kroku informovali. Stanovisko sovětské hlaste obratem. Gen. Ingr.“ (SÚA Praha, E 22-12-11/426. Záznam dešifrované došlejší depeše, čís. 511-512/1, poř. čís. 6572/1. Strojopis, originál.)

Píkova odpověď zo 4. 10. 1944 znie:

„Velvyslanec na mou žádost položil otázku dodávky zbraní Američany a Angličany v NKID. Ačkoliv nedostal přímé odpovědi, možno pokládati poznámku za souhlas, resp. že vzali na vědomí dodávky od Spojenců. Zorin řekl, že dotaz je už bezpředmětný, neboť Angličané a Američané již tam materiál dodali. (Viď pozn. 1 k dokumentu čís 399 — pozn. V.P.)

Ačkoliv v posledních dnech Sověty dodaly větší množství zbraní, doporučuji přijat anglické i americké zbraně. Ze Slovenska se mohu dopravit na Moravu. Gen. Píka.“ (Tamtiež, E 22-12-14/425. Záznam dešifrované došlejší depeše, čís. 822-823/2, poř. čís. 6572/2. Strojopis, originál.)

² Z materiálu, ktorý je všeobecne k dispozícii, možno získať len čiastkové a neúplné údaje o pobyte amerických a britských spravodajských orgánov na povstaleckom území. Z rádiogramov Slovensko — Londýn vyplýva, že na Slovensku pristáli 17. 9. a 7. 10. lietadlá 15. letky amerického letectva z Bari. Pri prvom lete ostal na Slovensku americký kapitán Green (označovaný v rádiogramoch ako šéf americkej misie), ktorý udržoval s americkým veliteľstvom v Bari rádiotelegrafické spojenie (Green zariadoval odlet delegácie SNR).

Britovia prileteli na Slovensko v noci 18. septembra a priviezli okrem rádiomateriálu spomínaný zdravotnícky materiál. Na povstaleckom území ostal britský dôstojník Sehmer s dvoma ľuďmi. Podľa výňatkov z nacistického výsluchu J. Krátkeho Sehmer „neprejavoval o vývoj vecí na Slovensku žiadny záujem“ a asi 8 dní pred porážkou povstania sa so svojimi ľuďmi vzdialil zo Slovenska („Auszüge aus den Vernehmungen“, s. 27—28). Záujmy Britov sa sústreďovali najmä na Maďarsko, čo vyplýva aj z dokumentu čís. 426.

Porov. tiež dokument čís. 390.